

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ЗА МАЈ 2024.

Бања Лука, мај 2024.

*Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде*

.....
*Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске*

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ЗА МАЈ 2024.

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

Сажетак

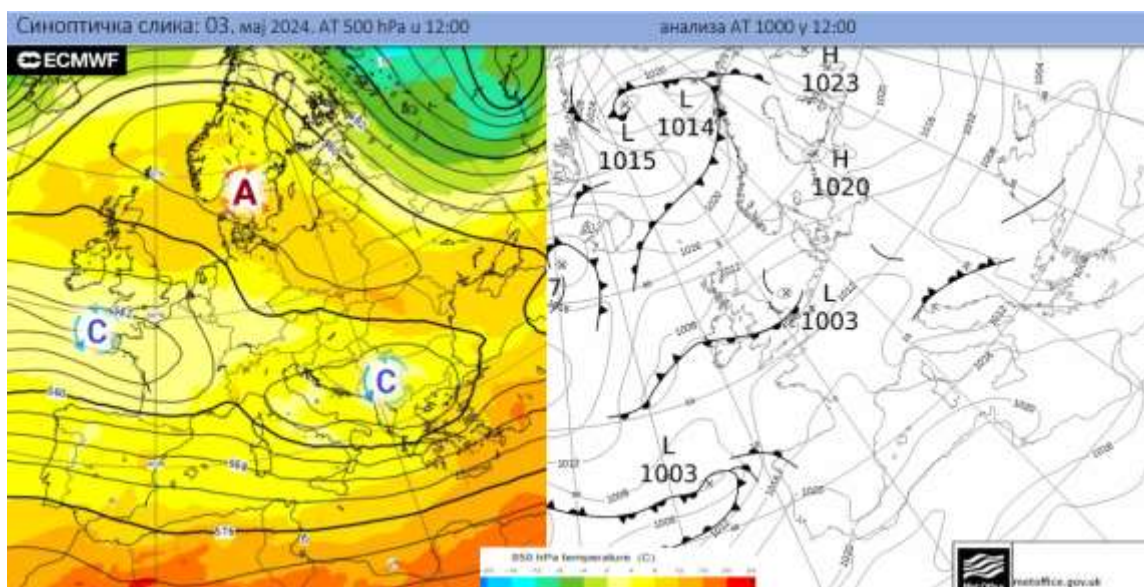
Мај 2024. је био врло променљив уз честе падавине. Током већег дела месеца одржавао се утицај циклona са северозапада Европе који је утицао на нестабилно време уз транспорт топлог, влажног и нестабилног ваздуха до нашег региона.

Током месеца киша је падала скоро сваког дана, а само током два дана 6. и 11. маја није било падавина на целој територији Републике Српске.

Због јаке нестабилности честе су биле и појаве локалних непогода уз јаче пљукове са грмљавином, обилније падавине у кратком периоду као и појава града. Количина падавина је било неуједначена, а највише кише је пало на северозападу. Обилна киша у кратком периоду понегде је изазвала и појаву бујичних и урбаних поплава.

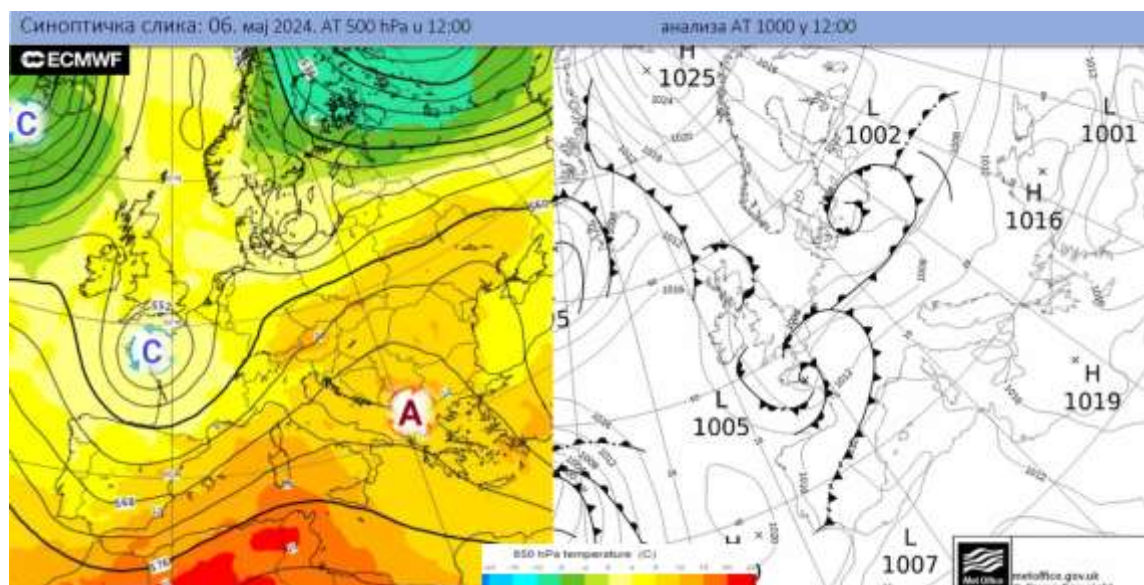
1. ДЕКАДА

Почетком месеца јачао је утицај циклона са запада Европе који је донео нестабилно време уз смену сунчаних и облачних периода са повременом кишом и пљусковима са грмљавином. Понегде је било и локалних непогода уз јаче пљускове, обилније падавине и појаву града. Било је пријатно топло, а само је током 3. маја било облачно са кишом и хладније, поготово на југу. Наредног дана 4. маја ујутру киша је престала и током дана је дошло до разведравања.

Синоптичка ситуација 03.05.2024. (извор: ECMWF и wetter3.de)

Наредна два дана, 5. и 6. маја, слабио је утицај циклона и накратко је јачао утицај поља повишеног притиска које је донело стабилно, претежно сунчано и топло време. Краткотрајна киша је падала само понегде на северу током 5. маја.

Синоптичка ситуација 06.05.2024. (извор: ECMWF и wetter3.de)

Већ од 7. маја поново је јачао утицај циклона са запада који је донео поново нестабилно време. Циклон се премештао од запада Средоземља преко Италије ка северу

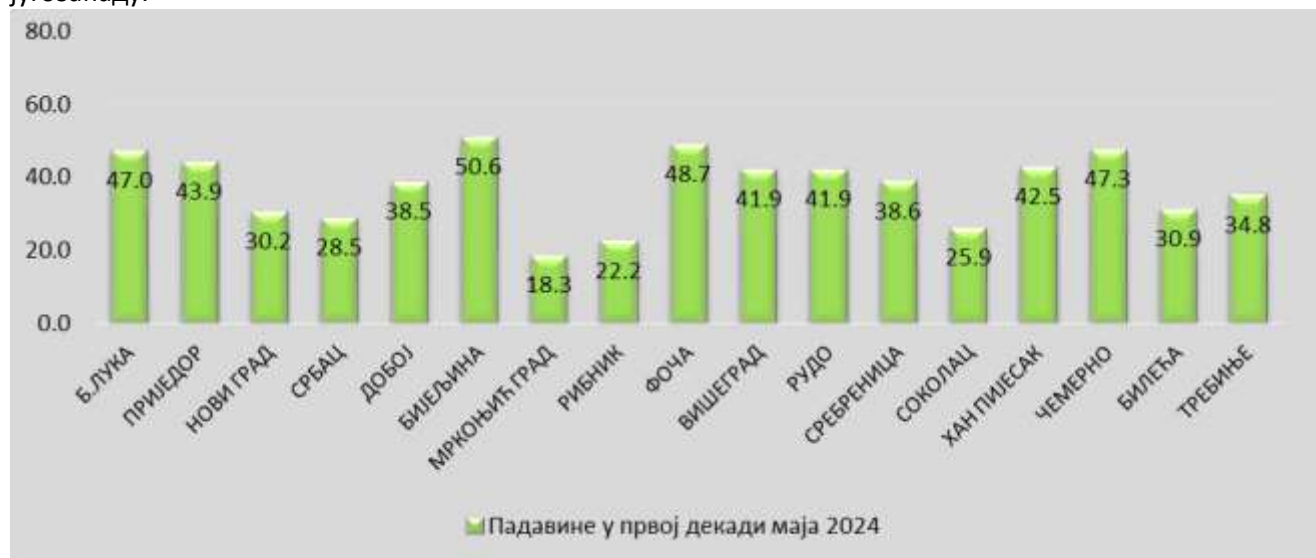
Африке и само је периферијом захватао запад Балкана и наш регион. Било је доста сунчаних периода, али и развоја облака који су доносили повремену кишу и пљускове са грмљавином. Понегде је било и јачих пљускова 8. маја. Током 9. и 10. маја слаби пљускови су се јављали само понегде.

Јака сунчева геомагнетна олуја стигла је до Земље 10. маја. Као последица велике концентрације високоенергетских честица са Сунца, 10.05.2024. дошло је до појаве поларне светлости (*auroa borealis*) широм Европе и Северне Америке, а иако је ово ретка и неочекивана појава за наш регион: поларна светлост је била видљива и у Републици Српској, Босни и Херцеговини, Хрватској и Србији.

Небо изнад Бијељине (фото: БН)

Графикон декадске количине падавина на станицама РХМЗ Републике Српске. Количине падавина су биле углавном равномерно распоређене, само је мање падавина било на југозападу.

Следећи графикон приказује одступање средње температуре у првој декади маја 2024. у односу на просек. Средња температура током целе декаде била је око просека, док је на југу и југоистоку било мало хладније од просека.

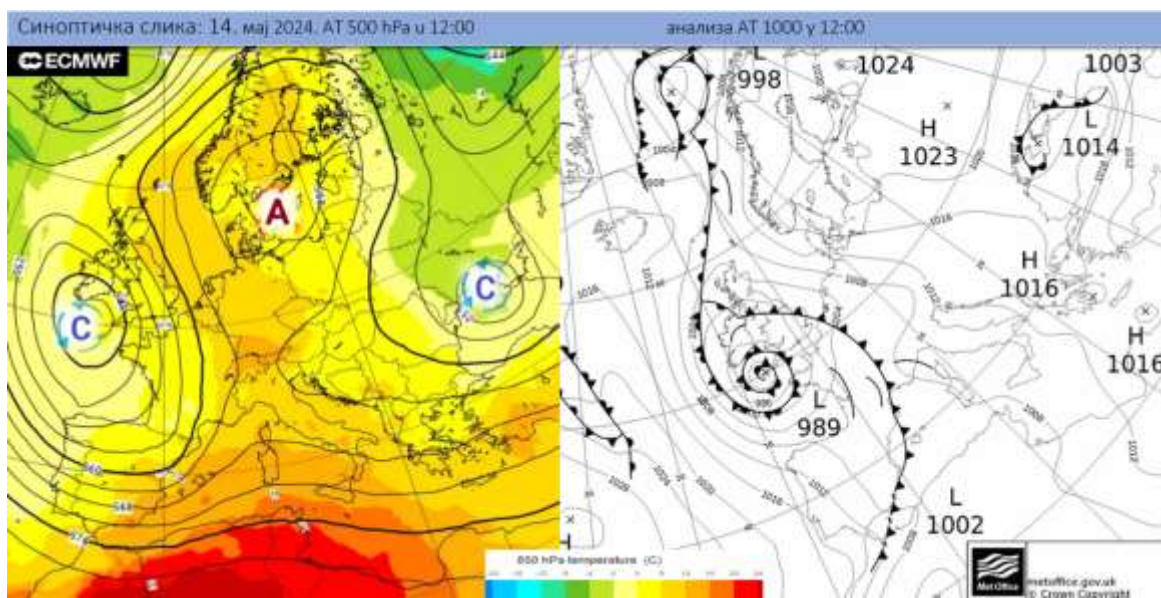

Минимална температура је била топлија од просека. Максимална температура током целе декаде била је око просечних вредности без значајнијих одступања, док је на истоку и југу било мало свежије.

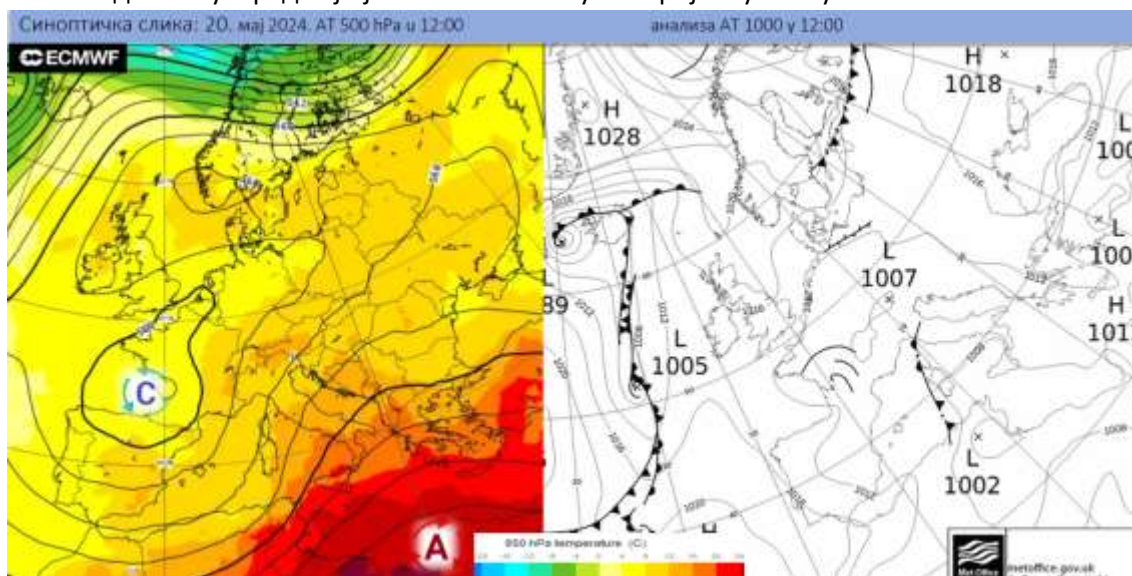
2. ДЕКАДА

Током 11. маја било је топло и сунчано уз променљиву облачност. Од 12. маја јачао је утицај задње стране циклона са истока који је донео поново нестабилно време уз смену сунчаних периода са повременом кишом и пљусковима са грмљавином. Било је и пријатно топло. Током 14. маја било је хладније и облачно са честом кишом. Од 15. маја је поново било више сунчаних периода и топлије уз повремену кишу и локалне пљускове са грмљавином. Током јутра било је и пролазне магле.

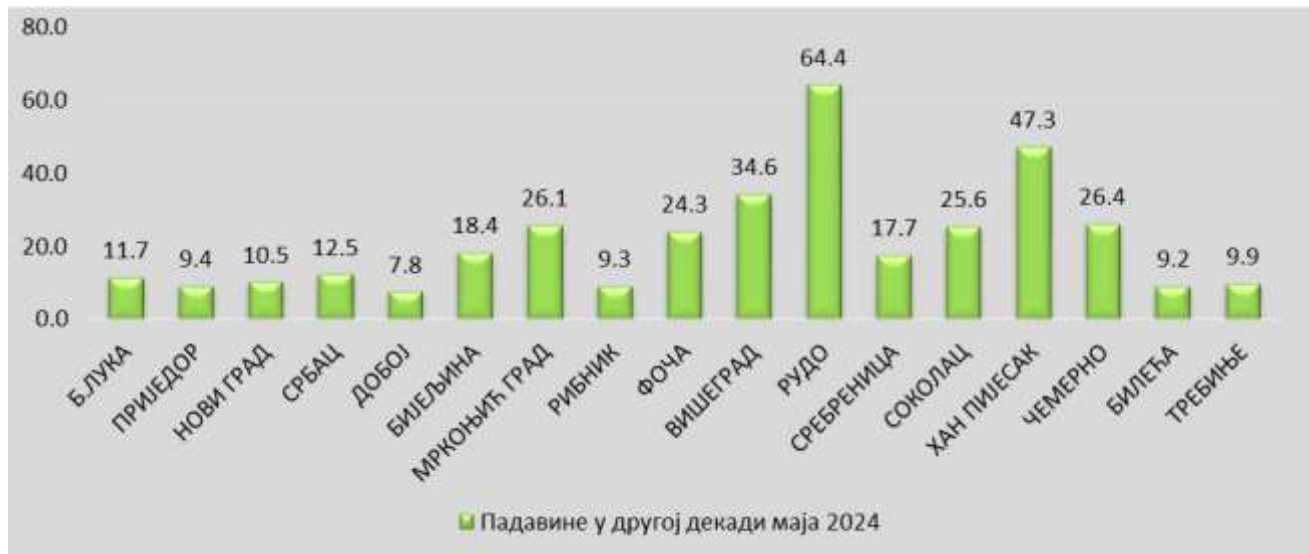
Синоптичка ситуација 14.05. (извор: ECMWF и wetter3.de)

19. маја у првом делу дана је било суво, још топлије и сунчаније, а затим је јачао утицај новог циклона са запада који је донео наоблачење са кишом у другом делу дана. Локално, углавном на истоку, током вечери је било и интензивнијих пљускова уз обилније падавине. И 20. маја је било топло, у првом делу дана сунчано а поподне нестабилно уз повремену кишу и пљускове са грмљавином. Јако невреме је захватио села поред Новог Града где је било обилних падавина уз град који је починио велику материјалну штету.

Синоптичка ситуација 20.05. (извор: ECMWF и wetter3.de)

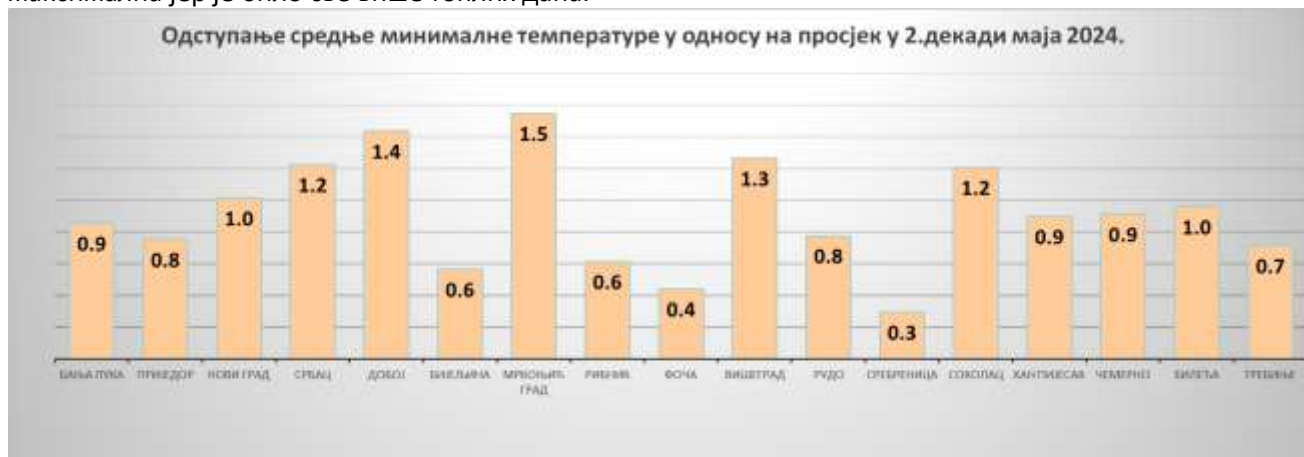
Графикон који следи приказује количину падавина у другој декади маја на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске. Највише падавина је било на истоку где је повремено било јачих пљускова уз обилније падавине у кратком периоду.

Током друге декаде било је топлије уз пролазно захлађење које је трајало само током једног дана. Све укупно средња температура била је око 1 до 2 степена виша од просека.

И средња минимална и максимална температура је била виша од просека, поготово максимална јер је било све више топлих дана.

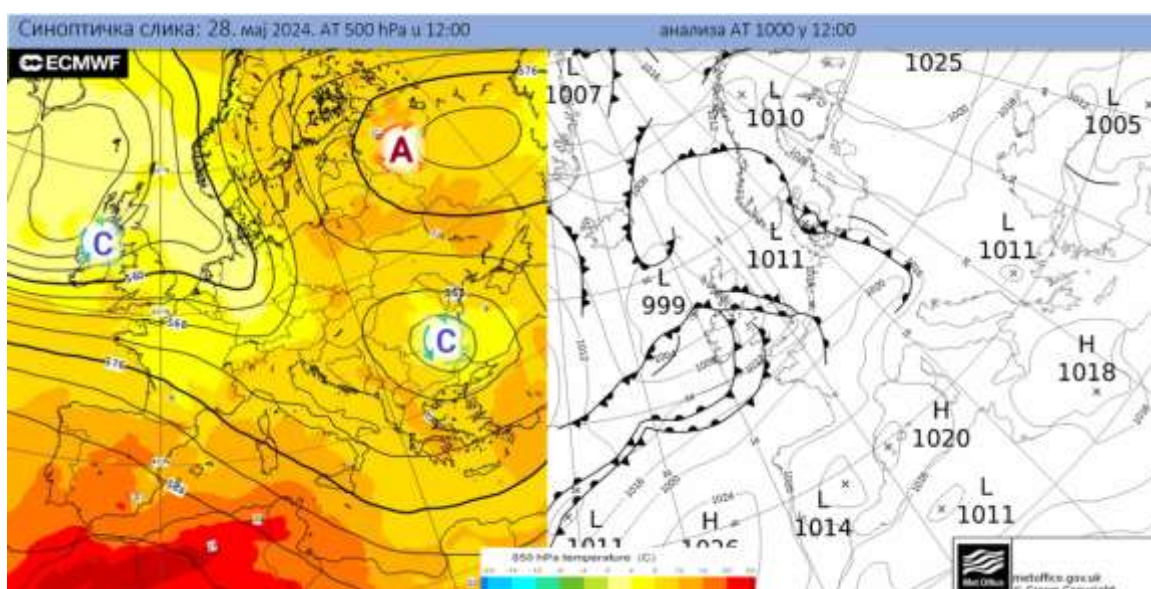

3. ДЕКАДА

До краја месеца одржавао се утицај висинског циклona уз стални прилив топлог и нестабилног ваздуха. Било је нестабилно и променљиво облачно уз сунчане периоде, али и свакодневну појаву кише и пљускова са грмљавином понеге. Током 21. маја било је и локалних непогода уз јаче пљускове са грмљавином, јаким ветром и појавом града на северу дуж реке Саве, затим и понегде на истоку. Локалних непогода је било понегде и наредних дана. И поред честе појаве пљускова, било је топло. Температура је била уједначена, само је 26. маја било свежије када је током већег дела даба било облачно са кишом.

Током 28. маја било је јачих локалних непогода. Кише и пљускова са грмљавином је било на западу, југозападу и у Херцеговини, док је на истоку било сунчаније уз кишу само понегде. Током поподнева до запада Крајине је стигла јача кишна зона и донела обилније падавине праћене грмљавином. У Новом Граду је било и бујичних поплава са количином падавина од преко 60 литара.

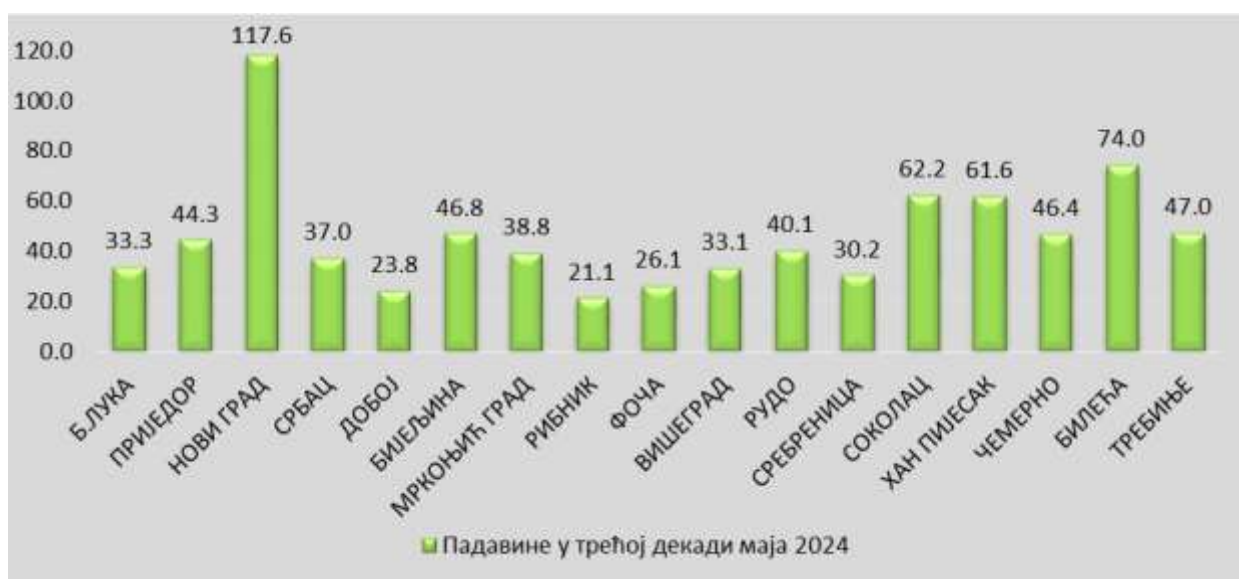
Синоптичка ситуација 28.05. (извор: ECMWF и wetter3.de)

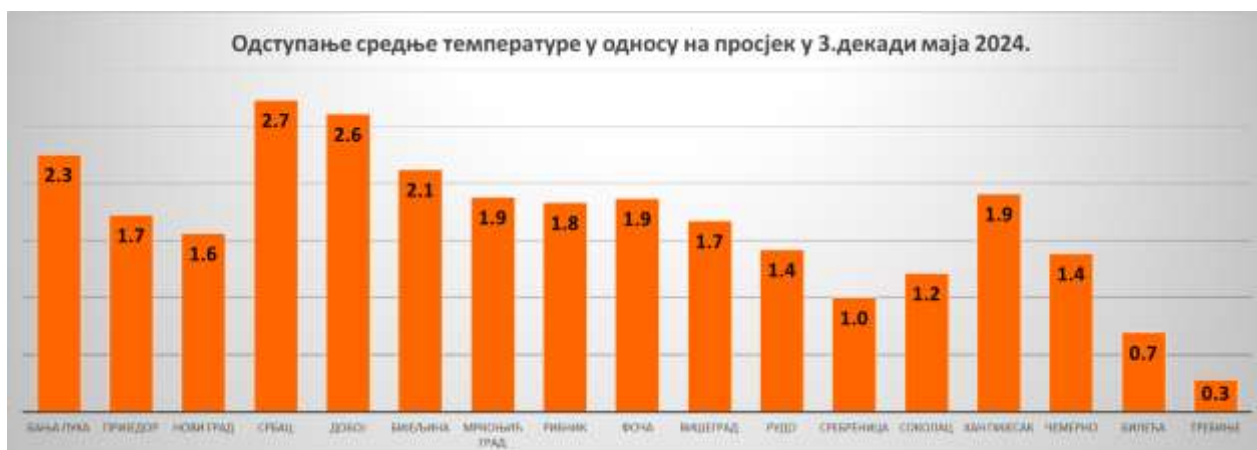
Радарске слике за 28.05. где се виде јаке и обилне падавине на северозападу (Извор: DHMZ).

До краја месеца се одржавало нестабилно време уз повремену кишу и пљускове са грмљавином, а повремено је било и локалних непогода уз појаву града понегде. Последњег дана у месецу постепено је јачао и јужни ветар.

Графикон који следи приказује количину падавина у трећој декади маја на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске. Током целе декаде било је нестабилно уз честу кишу и пљускове са грмљавином. Понегде је било и обилнијих пљускова, а највише кише је пало на северозападу. У Новом Граду је било обилнијих падавина у кратком периоду које су понегде изаивале појаву бујичних поплава.

Током већег дела декаде је било топло, само је 26. маја било свежије. Све укупно средња дневна температура је била од 1 до 3 степена изнад просека, само је на југу средња температура била око просека.

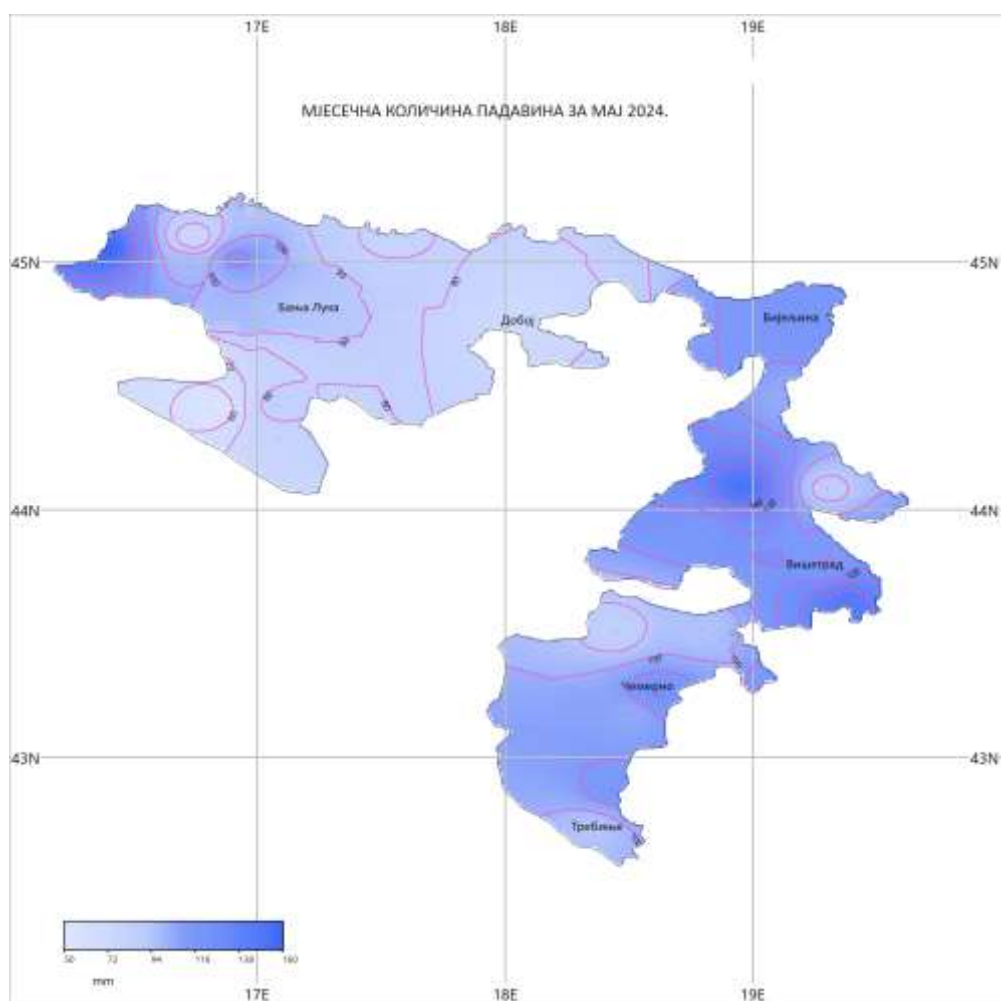

И средња минимална и максимална температура током целе декаде је била углавном од 1 до 3 степена виша од просека.

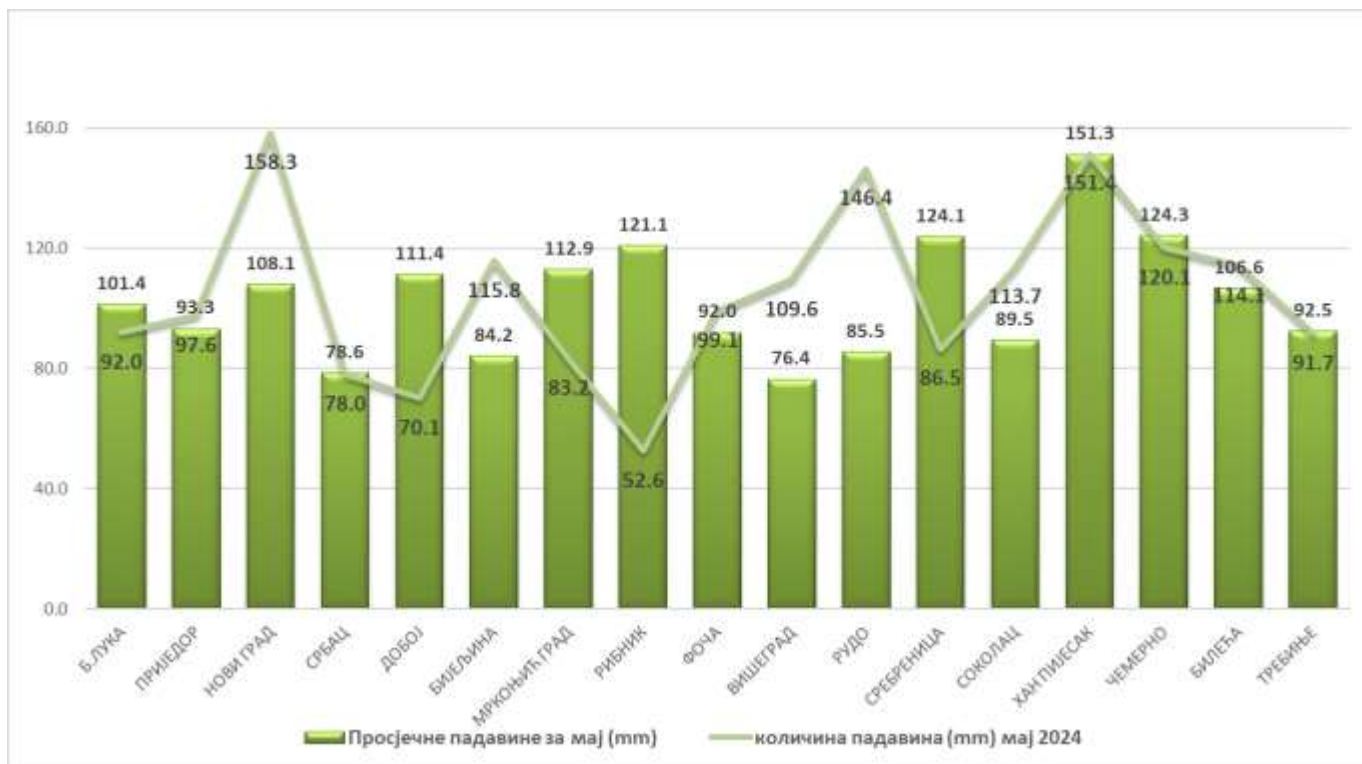

Карактеристике месеца за основне климатолошке параметре температуру и падавине за мај

Мај 2024. је био врло променљив уз честе падавине. Током месеца киша је падала скоро сваког дана, а само током два дана 6. и 11. маја није било падавина на целој територији Републике Српске. Због јаке нестабилности честе су биле и појаве локалних непогода уз јаче пљукове са грмљавином, обилније падавине у кратком периоду као и појава града. Количина падавина је било неуједначена, а највише кише је пало на северозападу и понегде на југоистоку. Обилна киша у кратком периоду понегде је изазвала и појаву бујичних и урбаних поплава.

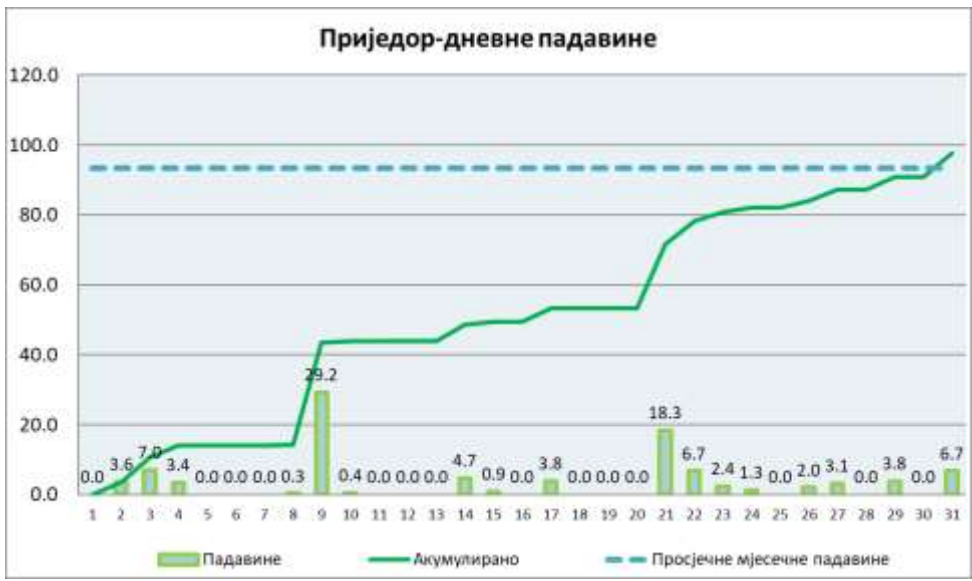
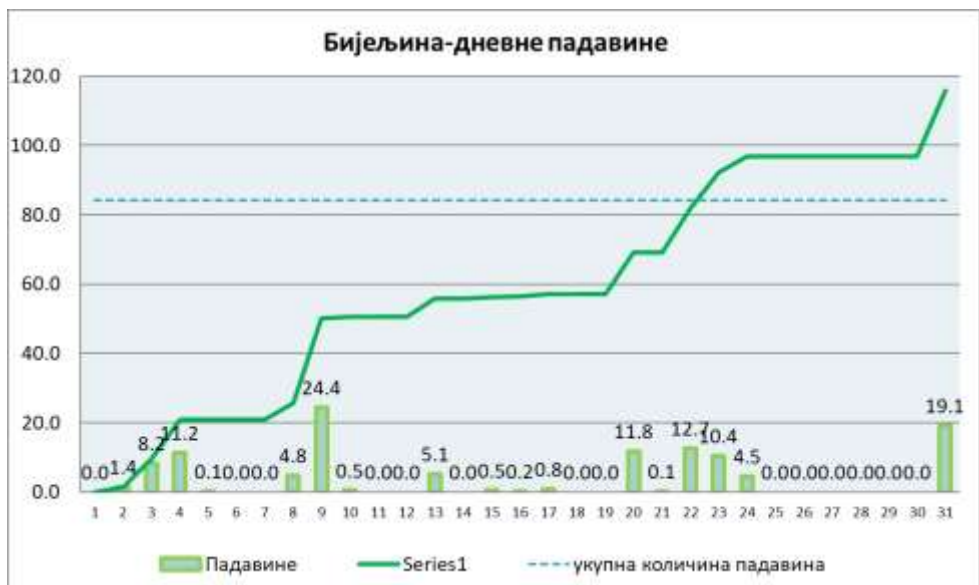
На следећој слици приказана је месечна количина падавина за мај 2024. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске као и просечне количине падавина за мај. Падавине су биле око просечних вредности у већини предела, а обилијих падавина било је на северозападу и понегде на југоистоку.

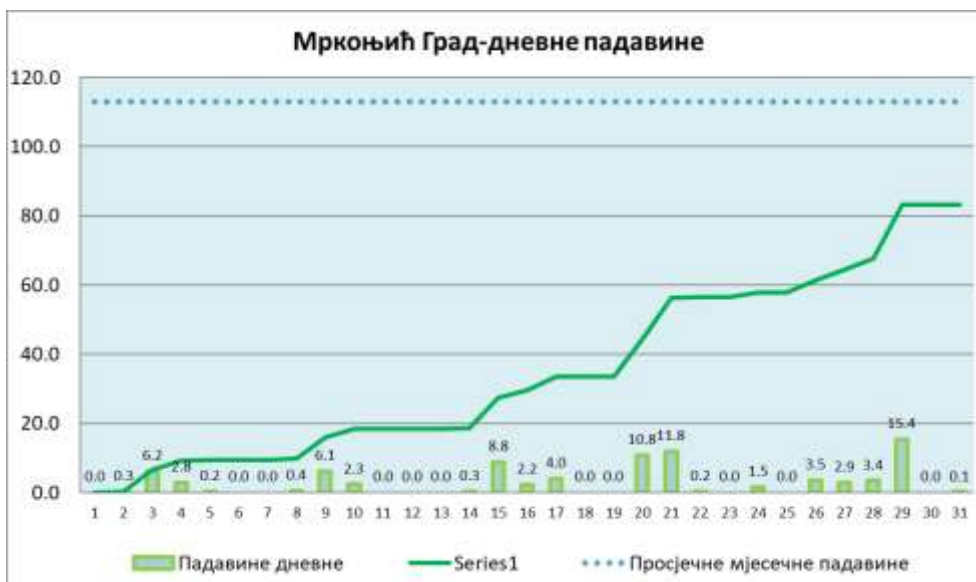
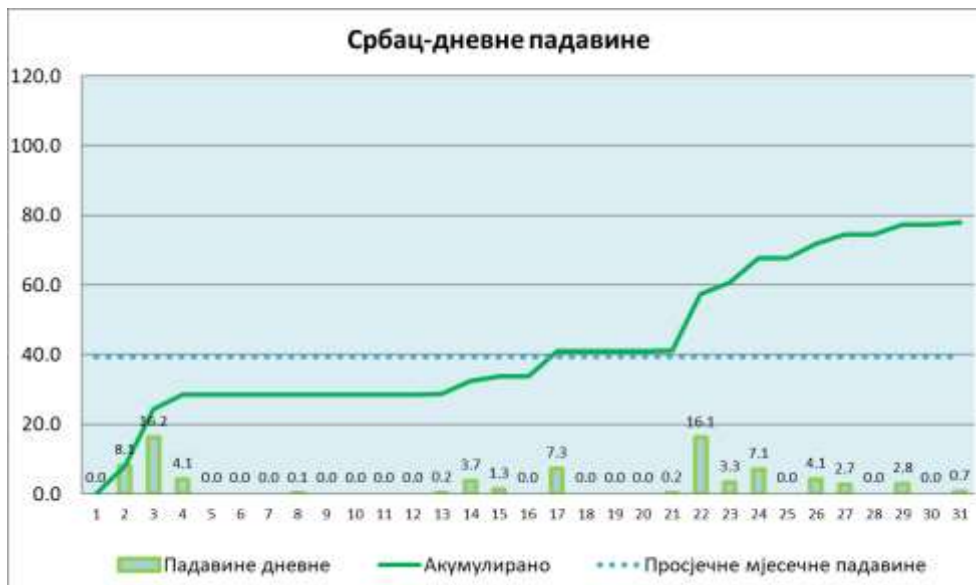

*просјек се односи на период после 1991.године

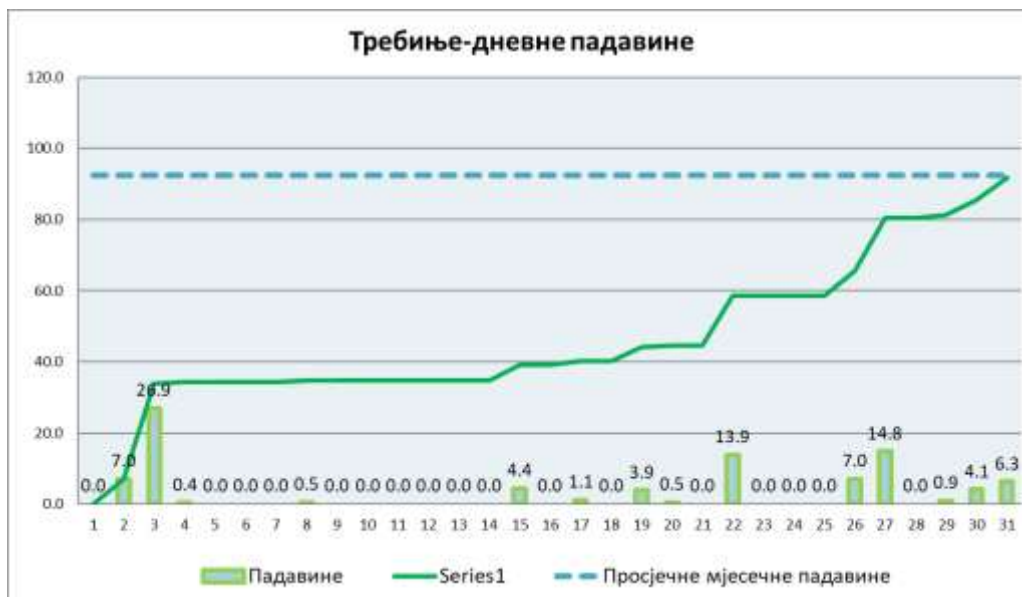
На следећим сликама приказан је месечни распоред падавина за одређене градове у Републици Српској.

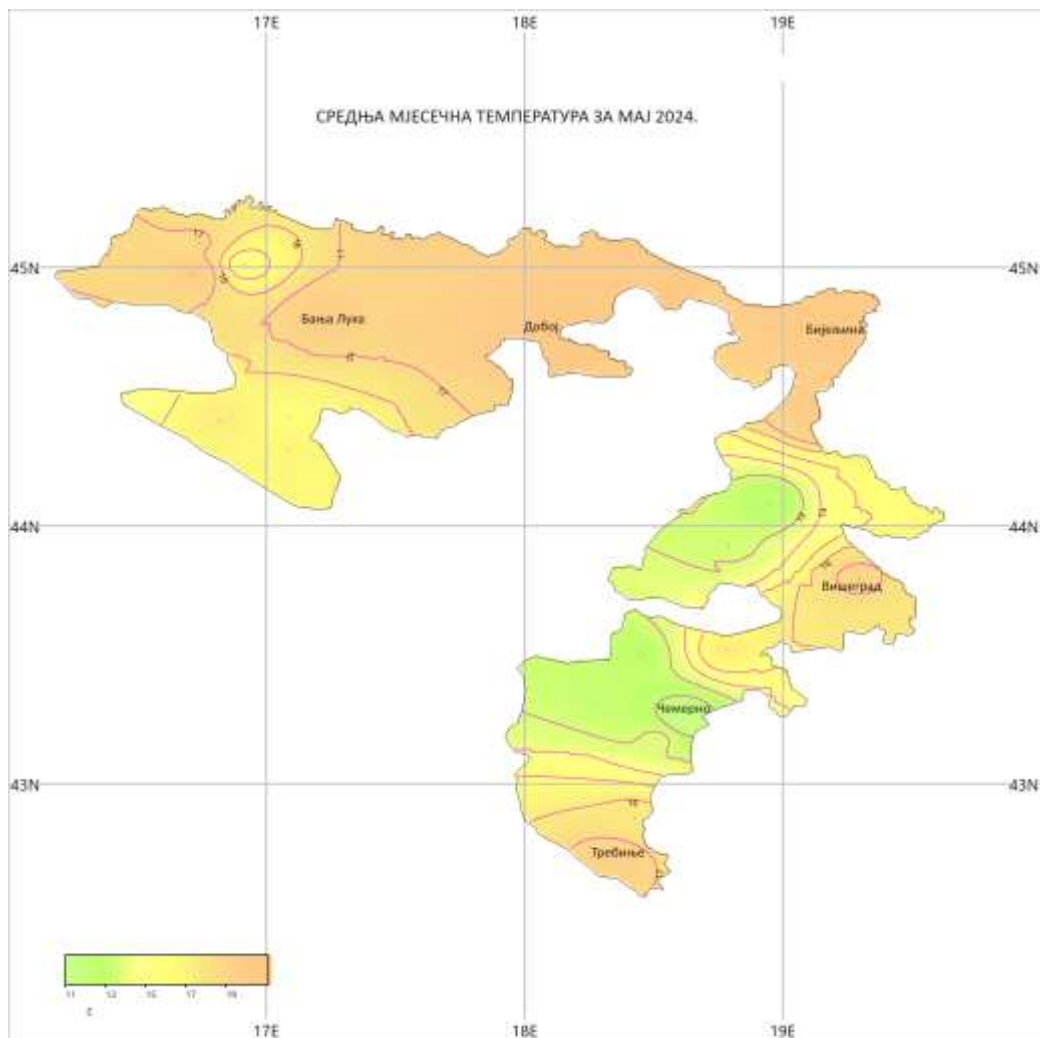

У мају је било пријатно топло уз неколико краткотрајних захлађења која нису дуго трајала. Температура је била уједначена током већег дела месеца без великих одступања од просека. Све укупно током целог месеца средња месечна температура је била око и мало изнад просека на југу и истоку, а на северу и западу је било мало топлије.

Средња месечна температура за мај 2024. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске и просечне вредности за мај.

На следећим сликама је приказана средња минимална месечна и средња максимална месечна температура за мај 2024. на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске као и просечне вредности за мај.

*просједи се односе на период после 1991.године

На следећим сликама приказан је месечни ход температуре за одређене градове у Републици Српској.

